

СИЛАБУС

ІСТОРІЯ СВІТОВОГО КІНОМИСТЕЦТВА

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок»)
Статус	Обов'язкова

Курс	4
Семестр	7, 8
ECTS	4
Аудиторних годин	64
Лекції	44
Семінари	20
Практичні	
Індивідуальні	
Самостійна робота	56
Семестровий контроль	Іспит (8)

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Дорофєєва Ольга Юрїївна, старший викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Dorofjeva.pdf
e-mail	dorofiejevaolga@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліну «Історія світового кіномистецтва» розроблено для ознайомлення здобувачів освіти ХНУМ імені І. П. Котляревського з зародженням та розвитком світового кінопроцесу. Здобуті знання покращують інтелектуальну підготовку бакалаврів творчих спеціалізацій та можуть використовуватися ними у практичній діяльності.

Силабус навчальної дисципліни «Історія світового кіномистецтва» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освіти. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Історія світового кіномистецтва», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів освіти зі становленням та розвитком кіномистецтва, формування уявлень про його специфічні виражальні засоби, розвиток стилів, про найбільш видатних акторів, режисерів, сценаристів, операторів. Загальна кількість навчального часу на засвоєння дисципліни становить 180

робочі години. У години аудиторної роботи здобувачів освіти повинні прослухати лекції, у години самостійної роботи – переглянути фільми, підготувати відповіді на семінарах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **загальних компетентностей**:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

А також таких **спеціальних (фахових, предметних) компетентностей спеціальності (СК)**:

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК11. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.

СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).

СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми **програмними результатами навчання є**:

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори мистецтва з урахуванням історичного контексту.

ПРН15. Знати основні закони психології творчості.

Перелік тем

Тема 1. Формування кіномистецтва в системі художньої культури кінця XIX ст. Розвиток кіномистецтва в 1895-1919 рр. в різних країнах.

Тема 2. Основні напрямки і тенденції розвитку кіномистецтва в 1920-ті рр. в різних країнах.

Тема 3. Становлення школи українського кіномистецтва в 1920-х рр.

Тема 4. Поява звукового кіно. Розвиток кіномистецтва в 1930-х – на початку 1940-х рр. в різних країнах.

Тема 5. Українське кіномистецтво 1930-х – початку 1940-х рр.

Тема 6. Основні тенденції західноєвропейського кіномистецтва середини 1940-х – кінця 1980-х рр.

Тема 7. Основні тенденції розвитку кіномистецтва країн Азії середини 1940-х – кінця 1980-х рр.

Тема 8. Основні тенденції кіномистецтва країн Східної Європи середини 1940-х – кінця 1980-х рр.

Тема 9. Кіномистецтво України середини 1940-х – кінця 1980-х рр.

Тема 10. Постмодернізм в кіно

Тема 11. Кіномистецтво доби Незалежної України

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські заняття та самостійна робота (передбачає ознайомлення з матеріалом та перегляд фільмів).

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали розміщуються на платформі Moodle, для проведення лекцій використовується платформа Zoom.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	Відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100–A – відмінно. Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Здобувач освіти спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Здобувач освіти проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.

82–89–B – добре. Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на високому рівні; комплексом знань та вмінь, що є частково впорядкованими. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами.

74–81–С – добре. Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на високому рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.

64–73–D – задовільно. Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні. Однак процес самостійного розв'язання задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.

60–63–E – задовільно. Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні. Виконання дій при розв'язанні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.

35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.

0–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу.

Робота в курсі має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література.

1. Бабій О. Боллівуд: часи і герої. К.: Інтерсервіс, 2020. 164 с.
2. Безручко О. Специфіка історичного розвитку мистецької кіноосвіти в контексті становлення українського суспільства (перша половина ХХ ст.) // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія: Зб. наук. пр. з мистецтвознавства і культурології. К.: Музична Україна, 2008. Вип. 4–5. С. 27-36.
3. Бендацці Дж. Світова історія анімації. Книга перша: Від початку до Золотої доби. К.: ArtHuss, 2020. 416 с.
4. Брюховецька Л. Іван Миколайчук. К.: Редакція журналу «Кіно-Театр», Видавничий дім «КМ Академія», 2004. 272 с.
5. Брюховецька Л. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Логос, 2011. 391 с.
6. Брюховецька Л. Кіносвіт Юрія Ілленка. К.: Редакція журналу «Кіно-Театр», В-во «Задруга», 2006. 288 с.
7. Брюховецька Л. Леонід Осика. К.: Вид. Дім «Академія», 1999. 220 с.
8. Брюховецька Л. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. К.: В-во АртЕк, 2003. 384 с.
9. Брюховецька Л. Своє/рідне кіно Леоніда Бикова. К.: Редакція журналу «Кіно-Театр», В-во «Задруга», 2010. 340 с.

10. Госейко Л. Історія українського кіномистецтва. 1896–1995. К.: Кіно-Коло, 2005. 464 с.
11. Довженко і кіно ХХ століття. Зб. ст. Упор. Л. Брюховецька, С. Тримбач. К.: Редакція журналу «Кіно-Театр», В-во Поліграфцентр «ТАТ», 2004. 264 с.
12. Енергія відродження. Українське кіно 2014 – 2020. Колективна монографія. К., 2022. 248 с.
13. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. К.: Інститут проблем сучасного мистецтва, 2007. 296 с.
14. Ілленко М. Шпори для абітурієнта. Вінниця.: Нова книга, 2006. 280 с.
15. Ілленко Ю. Парадигма кіно. К.: «Абрис», 1999. 416 с.
16. Капельгородська Н., Глущенко Є., Синько О. Кіномистецтво України в біографіях. К.: ТОВ «АВДІ», 2004. 712 с.
17. Кракауер Зігфрід. Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіно. К.: Грані-Т, 2009. 384 с.
18. Левицька Й. Повернення до коріння. Українське поетичне кіно. К, 2011. 124 с.
19. Нариси з історії кіномистецтва України / Академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва; ред.-упоряд. І. Зубавіна ; голова ред. кол. В. Сидоренко. К.: Інтертехнологія, 2006. 864 с.
20. Параджанов С. Злет. Трагедія. Вічність: Твори, листи, документи архівів, спогади, статті, фотографії. Упор. Р. М. Корогодський, С. І. Щербатюк. К.: «Спалах» ЛТД, 1994. 280 с.
21. Поетичне кіно: заборонена школа. К.: В-во «АртЕк», Редакція журналу «Кіно-Театр», 2001. 464 с.
22. Свято Р., Ямборко О. Далекі зблизька. Улюблені актори зарубіжного кіно. Збірник статей. К.: редакція журналу «Кіно-Театр», «АРТ КНИГА», 2017. 144 с.

Рекомендовані інтернет-ресурси:

1. Бабій О. А. Вайда: «Кіно - це вічний вибір: смерть або життя» // Кіно-Театр. 2013. № 5. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1533
2. Брюховецька Л. Мілош Форман і традиції чеської комедії // Кіно-Театр. 2013. № 6. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1563
3. Брюховецька Л. Найцікавіша історія в Європі. Екранні версії. Київ : Задруга, 2014. 496 с. Режим доступу: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=6287>
4. Іванішина Л. Великі успіхи британського кіно 1990-2000-х // Кіно-Театр. 2013. № 1. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1447
5. Іванішина Л. Жінки Емми Томпсон // Кіно-Театр. 2009. № 2. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=885
6. Пащенко А. Мей Вест – кінодіва-бунтарка // Кіно-Театр. 2017. № 6. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=2100
7. Півторак Ю. Нове арабське кіно // Кіно-Театр. 2009. № 4. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=923
8. Свято Р. Найвідоміший скандинав кіно-Америци. Мадс Міккельсен // Кіно-Театр. 2015. № 1. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1721
9. Цяпара Е. Ларс фон Трієр: «Люблю себе мучити» // Кіно-Театр. 2004. № 2. Режим доступу: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=275